

زندگی در نواحی مختلف جهان

قاره‌ها و اقیانوس‌ها

کری زمین بیش از ۸ میلیارد نفر جمعیت دارد. این جمعیت روی خشکی‌های بزرگ زمین در کشورهای مختلف زندگی می‌کنند.

به نقشه توجه کنید. این خشکی‌های وسیع در میان آب‌ها قرار گرفته‌اند و به آنها قاره گفته می‌شود.

همان طور که می بینید، آب ها بیشتر کره ی زمین را فرا گرفته اند. اقیانوس ها چاله های بزرگی در سطح زمین هستند که از آب پر شده اند.

فعالیت

۱- به نقشه های صفحه قبل توجه کنید و نام قاره ها را بنویسید.

..... آسیا اروپا آفریقا استرالیا آمریکا

۲- نام اقیانوس های جهان را بنویسید.

..... آرام هند اطلس منجمد شمالی منجمد جنوبی

۳- روی یک کره ی جغرافیایی

(الف) کشور ایران و همسایه هایش را پیدا کنید و بگویید در کدام قاره قرار دارند. آسیا

(ب) از هر قاره دو کشور نام ببرید.

۴- چرا نام اقیانوس آرام دو بار روی نقشه نوشته شده است؟ آیا دو اقیانوس آرام وجود دارد؟
زیرا این اقیانوس بسیار گسترده است. خیر

آسیا: چین، پاکستان، افغانستان، عراق، سوریه، ارمنستان

اروپا: آلمان، فرانسه، هلند

آفریقا: مصر، نیجریه

استرالیا: نیوزلند، استرالیا

آمریکا: برزیل، آرژانتین، ایالات متحده آمریکا

قطب جنوب

نقشه‌ی قاره‌های جهان

دوباره به نقشه دقت کنید. سه قاره‌ی آسیا، اروپا و آفریقا به یکدیگر نزدیک‌ترند. این قاره‌ها از گذشته‌های دور محل سکونت انسان بوده‌اند و جمعیت زیادی را در خود جای داده‌اند.

قاره‌های آمریکا و استرالیا دیرتر کشف و شناخته شدند. در گذشته‌های دور فقط تعداد کمی از بومیان به طور پراکنده در این قاره‌ها زندگی می‌کردند. بعدها که اروپاییان در دریانوردی پیشرفت کردند با کشتی، خود را به سرزمین‌های جدید رساندند و این قاره‌ها را به تصرف درآوردند.

نقشه‌ی قاره‌های جهان

پهناترین و پرجمعیت‌ترین قاره‌ی جهان قاره‌ی «آسیا»ست.

چین و هند که پرجمعیت‌ترین کشورهای جهان‌اند، در قاره‌ی آسیا قرار دارند.

جمعیت هند

جمعیت چین

انسان و محیط

نواحی مختلف جهان از نظر ناهمواری، آب و هوا، پوشش گیاهی و منابع طبیعی مانند آب و خاک و معادن زیرزمینی باهم تفاوت دارند.

می دانید که انسان ها برای رفع نیازهای خود مانند غذا، پوشاک، مسکن و وسایل و ابزار زندگی از محیط طبیعی استفاده می کنند. در هر ناحیه از کره ی زمین، مردم برای رفع نیازهای خود به روش های خاصی که متناسب با شرایط محیطی آن ناحیه است، با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. به همین دلیل، شیوه های مختلف زندگی بر روی سیاره ی زمین به وجود آمده است. برای اینکه بهتر به این موضوع پی ببرید، چند نمونه از رابطه ی انسان و محیط را در نواحی مختلف آسیا مطالعه کنید.

نقشه‌ی کشورهای قاره‌ی آسیا

به کار ببندیم

۱- ساعت آفتابی بسازیم.

در حیاط مدرسه مقوای سفیدی را در جای مناسب قرار دهید. در وسط مقوای یک چوب حدود ۳۰ سانتی متر در زمین فرو کنید (چوب بر مقوای عمود باشد). در طول یک روز از ساعت ۸ صبح الی ۲ بعد از ظهر رأس هر ساعت نوک سایه‌ی چوب را روی مقوای علامت بزنید و عدد همان ساعت را در کنار علامت بنویسید. (۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ...)

الف) طول سایه‌ی چوب در زمان‌های مختلف چه تغییری کرد؟

ب) در کدام ساعت طول سایه‌ی چوب به کمترین میزان رسید؟

ج) از جابه‌جا شدن سایه به چه نکته‌ای درباره‌ی وضعیت زمین و خورشید پی می‌بریم؟

د) آیا در یک روز آفتابی در مدرسه بدون توجه به ساعت مچی یا دیواری، با مراجعه به این مقوای می‌توانید بگویید ساعت چند است؟

پس شما یک ساعت آفتابی ساخته‌اید.

① زندگی در نواحی قطبی

در نزدیکی قطب شمال در سرزمین‌های مجاور سیبری، آب و هوا بسیار سرد است. در این ناحیه، اسکیموها زندگی می‌کنند.

اسکیمو و خانه‌ی برفی (ایگلو)

خانه‌های تابستانی آنها، چادرهایی از پوست گوزن است و در زمستان، در خانه‌هایی زندگی می‌کنند که از قطعه‌های یخ و برف درست شده است. اسکیموها غذایشان را از راه شکار به دست می‌آورند. لباس آنها از پوست خرس است و آنها را از سرما حفظ می‌کند. اسکیموها برای حمل و نقل از سورتمه‌هایی استفاده می‌کنند که سنگ‌ها یا گوزن‌های قطبی آنها را می‌کشند.

بوئس گیاهی این ناحیه درختان سوزنی برگ است و حیواناتی مانند گوزن، خرس و روباه قطبی در این ناحیه زندگی می‌کنند.

زندگی در نواحی بیابانی

▲ بیابان های عربستان

در بیابان های عربستان و کشورهای همسایه ی آن، تعداد کمی از مردم به صورت قبیله ای زندگی می کنند. در این نواحی، آب و هوا گرم و خشک است و مردم قبیله ها با خانواده ها و دام هایشان به دنبال پیدا کردن چراگاه از جایی به جایی کوچ می کنند. این قبیله ها زندگی دام پروری دارند و برای تغذیه ی خود و تهیه ی پوشاک و چادر هایشان از دام ها استفاده می کنند.

پوشش گیاهی در این ناحیه فقیر است و حیواناتی مانند شتر ، موش صحرائی و انواع خرنده گان در این ناحیه زندگی می کنند.

۴ زندگی در جنگل‌های استوایی

خط استوا از جنوب آسیا می‌گذرد، در این ناحیه، هوا در طول سال گرم است و هر روز باران می‌بارد، به همین علت، در این ناحیه جنگل‌های انبوه استوایی به وجود آمده‌اند.

۸ جنگل‌های اندونزی

عده‌ی کمی از مردم بومی کشورهای مالزی و اندونزی به صورت قبیله‌ای در این جنگل‌های استوایی زندگی می‌کنند، این مردم آداب و رسوم خاصی دارند و زندگی خود را از راه شکار و جمع‌آوری میوه‌ها و سبزیجات می‌گذرانند، بعضی از آنها نیز در مزرعه‌های بزرگ کشت موز و نارگیل و آناناس کار می‌کنند، پوشش گیاهی این ناحیه درختان بهن برگ است و حیواناتی مانند میمون، خرس و مار در این ناحیه زندگی می‌کنند.

فعالیت

۱- متن صفحه‌ی قبل را بخوانید و کاربرگ‌ی شماره‌ی ۱۲ را انجام دهید.

اسکیمو و سورتیه، قطب شمال

زندگی قبیله‌ای، بیابان عربستان

برداشت محصول از درختان پالم، جنگل‌های استوایی مالزی

کاربرگی شماره ی ۱۲

زندگی بر روی نواحی مختلف زمین

متن مربوط به شیوه های مختلف زندگی در قاره ی آسیا را بخوانید و جدول را کامل کنید.

مقایسه کنید.

نوع فعالیت	مسکن	تغذیه	پوشش گیاهی و زندگی جانوری	آب و هوا	ناحیه / کشور
شکار	خانه های تابستانی: چادرهایی از پوست گوزن خانه های زمستانی: قطعه های یخ و برف	شکار	درختان سوزنی برگ حیوانات: گوزن و روباه	بسیار سرد	شمال سیبری
دام پروری	چادر نشینی	از دام ها تغذیه می کنند.	شتر، موش صحرائی و انواع خزندگان	گرم و خشک	بیابان های عربستان

شکار و جمع آوری میوه و سبزیجات	در جنگل	میوه های جنگلی سبزیجات	پوشش گیاهی: درختان پهن برگ حیوانات: میمون، خرس و مار	در طول سال گرم و هر روز باران می بارد.	جنگل های اندونزی	
---	----------------	-----------------------------------	---	---	-----------------------------	---